

IOEL

Introducere

„Ioel... a fost probabil primul dintre așa-numiții profeți scriitori; prin urmare, cartea aceasta ne oferă o imagine pătrunzătoare în istoria profeției, în special în modul în care ne asigură un cadru pentru vremurile de pe urmă, cadru respectat cu fidelitate de toată Scriptura ulterioară. Dumnezeu a început o nouă lucrare cu scrierea lui Ioel, respectiv aceea de pregătire a omenirii pentru sfârșitul acestei ere provizorii, și astfel ne-a dat o schemă a întregului Său plan. Profeții ulterioari, inclusiv Domnul nostru, nu au făcut decât să completeze detaliile acestui plan, dar în conformitate cu natura divină a adevăratei Scripturi, niciodată n-au găsit de cuviință să se abată de la această revelație inițială.”

—Montague S. Mills

I. Locul unic în Canon

Profeția lui Ioel este scurtă dar nicidecum lipsită de frumusețe sau interes. Profetul recurge la multe procedee literare pentru a realiza un stil de deosebită prospețime: aliterația, metafore, similitudini și paralelisme sinonime și contrastive (vezi Introducerea la Psalmi, unde se discută paralelismul). W. Graham Scroggie elogiază impactul literar al lui Ioel după cum urmează:

Stilul este elegant, clar și înflăcărat, acordându-i astfel un loc de frunte în literatura ebraică.¹

O trăsătură cât se poate de neobișnuită a cărții Ioel este plaga lăcustelor (cap. 1). Vom interpreta aceste lăcuste în mod literal, sau doar ca simbol al armatelor cotropitoare? Probabil și una, și alta. Cândva în timpul vieții profetului – și asupra acestei date există multe controverse – a avut loc o copleșitoare plagă a lăcustelor ce au invadat Iuda, făcând prăpăd în toată țara. Acest fenomen natural este o imagine vie a invaziei trupelor străine și a marelui și înfricoșătoarei Zile a Domnului.

O a treia trăsătură remarcabilă a profeției lui Ioel este prezicerea revărsării Duhului lui Dumnezeu peste orice făptură (2:28-32) și a minunilor ce vor urma.

Întrucât Petru citează acest pasaj în predica sa din Fapte 2, Ioel a devenit de asemenea cunoscut sub denumirea de „profetul Rusaliilor.”

II. Paternitatea

Ioel este prezentat drept fiul lui Pethuel. În afară de asta, puține lucruri se cunosc despre el. Numele lui înseamnă *Iehova este Dumnezeu*. El a fost supranumit Ioan Botezătorul Vechiului Testament.

III. Data

Ioel nu menționează nici un rege și puține indicii de ordin cronologic găsim în scurta sa profeție, care să ne ajute să-i plasăm cartea în cadrul cronologic corect. S-au propus o sumedenie de date, cuprinse între secolul al zecelea și secolul al cincilea î.Cr. Poziția lui Ioel în „Cartea Celor Doisprezece,” cum au intitulat evreii scrierile profeților minori, arată că tradiția ebraică l-a considerat pe Ioel un profet timpuriu. Stilul său cadrează cu perioada clasică timpurie din care fac parte Hagai, Zaharia și Maleahi. Faptul că nu se menționează nici un rege s-ar putea datora faptului că lucrarea a fost redactată pe vremea când marele preot Iehoiada era regent (în anii copilăriei lui Ioaș, care a domnit

între 835 și 796 î.Cr.). De asemenea, dușmanii lui Iuda sunt fenicienii și filistenii (3:4) precum și egiptenii și edomiții (3:19), nu dușmanii săi de mai târziu... sirienii, asirienii și babilonienii.

IV. Fondul și tema

Dacă acceptăm data timpurie, înseamnă că Ioel s-a adresat națiunii Iuda din timpul domniei lui Ioaș până în timpul domniei lui

Ahaz. Asta ar însemna că a fost cel mai timpuriu dintre profeții *scriitori*.

Expresia cheie a cărții este „Ziua Domnului,” care apare de cinci ori în cuprinsul cărții (1:15; 2:1, 11, 31; 3:14).

La 2:18 avem o delimitare netă sau un punct de cotitură. Până la acel verset Ioel a vorbit despre *pustiirea* ce avea să vină peste Iuda. Din acel punct până la sfârșit Dumnezeu vorbește despre *izbăvirea* pe care o va aduce națiunii.

SCHIȚA

I. DESCRIEREA PLĂGII LĂCUSTELOR (Cap. 1)

A. Gravitatea ei fără precedent (1:1-4)

B. Efectul ei asupra:

1. Bețivilor (1:5-7)
2. Preoților (1:8-10, 13-16)
3. Fermierilor (1:11, 12, 17, 18)
4. Profetului Ioel (1:19, 20)

II. DESCRIEREA INVAZIEI DUȘMANULUI (2:1-11)

III. APELUL DIVIN LANSAT CĂTRE IUDA SĂ SE POCĂIASCĂ (2:12-14)

IV. VESTIREA UNUI POST (2:15-17)

V. PROMISIUNEA IZBĂVIRII DIVINE (2:18—3.21)

A. Prosperitate materială (2:18, 19, 21-27)

B. Nimicirea dușmanului (2:20)

C. Revărsarea Duhului lui Dumnezeu (2.28, 29)

D. Semnele care vor preceda a doua venire a lui Cristos (2:30-32)

E. Judecata națiunilor neevreiești (3:1-16a)

F. Restaurarea și binecuvântarea viitoare a evreilor (3:16b-21)

Comentariu

I. DESCRIEREA PLĂGII LĂCUSTELOR (Cap. 1)

A. Gravitatea ei fără precedent (1:1-4)

1:1-4 Sub simbolul unei plăgi a lăcustelor, **Ioel fiul lui Petuel** descrie aici invazia ce sta să se abată peste Iuda din partea unei armate din nord. Această profeție a fost împlinită parțial prin invazia babiloneană, dar în viitor invadatorul va fi regele din nord (Asiria).

Severitatea plăgii lăcustelor a fost atât de mare încât bătrânii poporului nu și-au amintit una ca asta. Plaga a venit în patru etape, adică în cele patru etape ale dezvoltării lăcustei: **lăcusta rumegătoare, lăcusta roitoare, lăcusta târătoare și lăcusta mistuitoare.**² (În ediția Cornilescu: „lăcusta Gazam... lăcusta Arbeh... Lăcusta Ielec... lăcusta Hasil“, n.tr.) Aceste lăcuste s-ar putea referi la patru imperii mondiale care

au stăpânit peste poporul lui Dumnezeu: Babilon, Medo-Persia, Grecia și Roma.

B. Efectul ei asupra:

1. Bețivilor (1:5-7)

2. Preoților (1:8-10, 13-16)

3. Fermierilor (1:11, 12, 17, 18)

4. Profetului Ioel (1:19, 20)

Națiunea este chemată să se pocăiască, să postească și să se roage – de la bețivi până la agricultori (v. 11, 12, 17, 18) și preoți (v. 8-10, 13-16).

Lăcustele au devastat terenurile agricole până acolo încât nu a mai rămas nimic pentru ca oamenii să aducă ofrande sau jertfe Domnului (v. 8-10)

Profetul a văzut în asta **ziua Domnului și nimicirea din partea Celui Atotputernic** (v. 15). Această sintagmă se referă la acel timp când Dumnezeu va sta la judecată, răsturnând orice rău și orice răzvrătire și triumfând glorios. În viitor, Ziua Domnului va include și Perioada Marii Strămtorări, a Doua Venire, Domnia de o mie de ani a lui Cristos și distrugerea finală a cerurilor și pământului prin intermediul focului.

Vorbind în numele poporului, profetul strigă către Domnul, cerând îndurare, deoarece focul a devorat și pășunile, și pomii. Chiar și fiarele de pe câmp strigă către Dumnezeu deoarece pâraiele au secat.

II. DESCRIEREA INVAZIEI DUȘMANULUI (2:1-11)

2:1-3 Oamenii sunt chemați la luptă prin sunetul de alarmă al trâmbiței, pentru că ziua Domnului... este aproape. În primă instanță, acest verset s-a referit la captivitatea babiloneană, ce a urmat la scurt timp după asta, dar împlinirea deplină a acestei profeții va avea loc în viitor. Înainte de a fi venit năvălitorii, țara lui Iuda era aidoma Grădinii Eden; după aceea ea devenit ca un pustiu sterp.

2:4-11 Compararea lăcustelor cu cai iuți, care aleargă purtându-i pe războinici în formație de luptă, pătrunzând peste tot ca un hoț și înnegrind cerurile cu numărul lor imens de mare constituie una din cele mai plastice și mai poetice descrieri din

toate scrierile profetice.

Această invazie insuportabilă este întru totul sub controlul Domnului, a căruia tabără este foarte mare.

III. APELUL DIVIN LANSAT CĂTRE

IUDA SĂ SE POCĂIASCĂ (2:12-14)

Chiar acum Domnul îi cheamă pe oameni la pocăință. Nu e prea târziu să se întoarcă la El. Dar întoarcerea trebuie să fie sinceră, nu doar îndeplinirea unui ritual exterior. Ei trebuiau să se întoarcă la Domnul cu toată inima, cu post, cu plâns și cu jale mare.

IV. VESTIREA UNUI POST (2:15-17)

Toate categoriile sociale de oameni sunt chemate la o adunare sacră pentru a se vesti un post. Într-o zi din viitor preoții vor striga către Domnul, alături de întreaga adunare pocăită.

V. PROMISIUNEA IZBĂVIRII

DIVINE (2:18—3:21)

A. Prosperitate materială (2:18, 19, 21-27)

Atunci Domnul va fi plin de râvnă pentru țara Sa și va avea milă de poporul Său. El va trimite grâu, must și untdelemn din belșug. În plus va îndepărta ocară dintre națiuni. Țara va fi restaurată, redându-i-se fertilitatea și productivitatea. Ploile abundente le vor aduce recolte îmbelșugate. Oamenii vor fi refăcuți și nu vor mai fi rușinați niciodată. Toți anii pe care i-au mâncat lăcusta roitoare vor fi de asemenea restaurați (2:25).

B. Nимicirea dușmanului (2:20)

În restul cărții Ioel, Domnul spune ce va face pentru Iuda. Va distruge armata din nord (asirienii) de la marea de răsărit (Marea Moartă) până la marea de apus (Mediterrana).

C. Revărsarea Duhului lui Dumnezeu (2:28, 29)

Dumnezeu Își va revărsa Duhul Său peste toate făpturile în ziua aceea. Generația celor tineri va profeți și va avea vedenii, iar bătrânii vor visa visuri.

Această profecie a fost împlinită parțial la Fapte 2:16-21, dar Rusaliile nu au văzut împlinirea ei totală. Deplina ei împlinire va avea loc la începutul domniei de o mie de ani a lui Cristos.

D. Semnele care vor preceda a doua venire a lui Cristos (2:30-32)

Revărsarea Duhului va fi precedată de semne în ceruri. Unele din aceste semne prezise sunt: sânge, foc, stâlpi de fum, soarele prefăcut în întuneric și luna în sânge. Toți cei ce se întorc la Isus ca Mesia, chemând numele Său, vor fi mântuiți și vor intra în Mileniu împreună cu El.

E. Judecata națiunilor neevreiești (3:1-16a)

3:1-8³ Dumnezeu va strânge națiunile neevreiești în Valea lui Iosafat și le va judeca în funcție de modul în care i-au tratat pe evrei. Tirul și Sidonul, precum și Filistia vor primi cu vârf și îndesat pentru că au prădat și au înrobit poporul lui Dumnezeu. Oamenii din aceste cetăți vor fi, la rândul lor, vânduți ca robi – o pedeapsă potrivită cu faptele lor.

3:9-16a Neamurilor li se spune să se pregătească de război, căci Domnul Se va lupta cu ele în valea deciziei. În Valea lui Iosafat Domnul va judeca toate națiunile din jur. Dumnezeul suveran îi încearcă în prezent pe toți oamenii și pe toate națiunile, indiferent cât de „ne-la-modă” i s-ar părea lumii această idee. Stevenson face următoarea remarcă:

Oamenii resping învățătura biblică despre judecata ce va veni, atât pentru persoane individuale, cât și pentru națiuni, ca pe un concept demodat. Dar oamenii lui Dumnezeu s-au ținut neclintii de această asigurare, de-a lungul veacurilor, pe deplin convingși că în „ziua Domnului” Judecătorul întregului pământ va face dreptate. Aceasta e încrederea noastră, bazată pe stânca Sfintei Scripturi.⁴

F. Restaurarea și binecuvântarea viitoare a evreilor (3:16b-21)

Dar Domnul va binecuvânta poporul Său cu izbăvire, siguranță și ocrotire de invadatori și cu provizii abundente de

hrană. Țara Israel va deveni un pământ roditor și bine-udat: din munți va picura must și va curge lapte din dealuri, toate pâraiele lui Iuda vor fi pline de apă. Un izvor va ieși de asemenea din Casa Domnului și va uda valea Sitim. Egiptul... și Edomul vor deveni o pustie stearpă... dar Iuda va fi locuită pe veci. Dumnezeu o va achita de vinovăția vărsării de sânge.

Cartea se încheie pe o notă de siguranță, din pricina unui singur motiv: **Căci Domnul locuiește în Sion.**

NOTE FINALE

¹(Intro) W. Graham Scroggie, *Know Your Bible*, Vol. I, p. 155.

²(1:1-4) Varianta din KJV: “palmerworm, locust, cankerworm, and caterpillar (în românește: «omida păroasă, omida *Geometra brumata*, lăcusta și omida», n.tr.)” ar sugera patru specii diferite de insecte. Or, acesta e un sens foar improbabil al originalului.

³(3:1-8) În Biblia ebraică, 2:28-32 constituie capitolul 3 iar ceea ce în edițiile noastre este capitolul 3 devine capitolul 4.

⁴(3:9-16a) Herbert F. Stevenson, *Three Prophetic Voices. Studies in Joel, Amos and Hosea*, p. 40.

BIBLIOGRAFIE

- Feinberg, Charles Lee. *The Minor Prophets*. Chicago: Moody Press, 1976.
- Keil, C. E. “Joel.” În *Commentary on the Old Testament*. Vol. 25, 26. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1971.
- Kelly, William. *Lectures Introductory to the Study of the Minor Prophets*. London: C. A. Hammond Trust Bible Depot, n.d.
- Morgan, G. Campbell. *The Minor Prophets*. Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell Company, 1960.
- Stevenson, Herbert E. *Three Prophetic Voices. Studies in Joel, Amos and Hosea*. Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell Company, 1971.
- Tatford, Frederick A. *The Minor Prophets*. Vol. 1. Reprint (3 vols.). Minneapolis: Klock & Mock Christian Publishers, 1982.